

Пояснювальна записка

Навчальна програма фольклорного (народознавчого) гуртка «Мальви» є актуальною, особливо в наш час. Дана програма спрямована на поглиблене вивчення історії, культури, звичаїв та традицій українського народу.

Програма відноситься до гуманітарного напрямку, розрахована на вихованців початкового та основного рівня навчання, віком від 6 до 12 років.

Навчальна програма створена на основі програми Міністерства освіти і науки України, інституту змісту і методів навчання, 1998 рік. Новизна програми з народознавства зумовлена соціальною перебудовою школи в Україні, відродження національної культури, збереження і збагачення духовних скарбів українського народу. Програма передбачає 4 роки навчання: перший рік навчання, початковий рівень, 4 години на тиждень, в рік – 144 години. Другий рік навчання, основний рівень, 4 годин на тиждень, в рік – 144 години. Третій рік навчання, основний рівень, 4 години на тиждень, в рік – 144 години. Четвертий рік навчання, основний рівень, 4 години на тиждень, в рік – 144 години. Заняття проводяться з однією групою двічі на тиждень.

Мета програми: на основі національних звичаїв, традицій, фольклору формувати в учнів почуття патріотизму, любові до України, її історичної спадщини.

Метою програми є формування компетентностей особистості засобами народознавства:

1. Пізнавальної, що забезпечує ознайомлення з поняттями та знаннями які стосуються народознавства.

2. Практичної, що сприяє оволодінню навичками збирання фольклорного матеріалу, участі в різних святах та обрядах, іграх, створення національної іграшки, створення родовідного дерева.

3. Творчої, що забезпечує формування творчих здібностей, спостережливості, художньо-образного сприйняття побаченого та почутого, його творчого відображення у відтворенні фольклорного матеріалу, створенні родинного дерева в іграх та розвагах.

4. Соціальної, що сприяє вихованню дбайливого ставлення до народних традицій, національної свідомості, формування естетичного смаку, популяризації народних звичаїв та народних промислів.

Основною формою навчання народознавства в групі початкового рівня навчання є гра, під час якої відбувається поступовий перехід від простих до складніших видів творчості.

На заняттях в групі основного рівня навчання завдання педагога полягає в тому, щоб найбільш ефективно розвинути творчі здібності, забезпечити формування у них практичних навичок – знання рідної мови, своєї родини, дитячих веснянок, обрядових пісень та віршів.

Програма фольклорного (народознавчого) гуртка «Мальви» передбачає проведення індивідуальних занять, практичних групових занять, читань, вікторин, концертів, репетицій, екскурсій. Методами опрацювання навчального матеріалу є: вивчення нового матеріалу, закріплення, вироблення навичок та вмінь, перевірки та оцінюваної діяльності вихованців, самостійна та творча робота, інтерактивні вправи.

Як форми перевірки знань і вмінь буде проводитись анкетування, конкурси, виступи, виставки, свята.

Програма передбачає ведення пошукової роботи по збору етнографічного матеріалу.

Програма складена на основі програми Міністерства освіти у науки України, інституту змісту і методів навчання. Автор О.В. Король «Методика викладання українського народознавства в школі» (навчально - методичний посібник), К.: 1998. – 368 с.

Початковий рівень, перший рік навчання

Навчально-тематичний план

№ п/п	Найменування теми	теорія	практика	всього
1.	Вступ Ми українці Засвоєння термінів «Україна», «українець», «українка».	2	-	2
2.	Державна символіка: засвоєння термінів – «державний гімн», «національний прапор», «герб». Вірші на пісні про Україну.	2	2	4
3.	Рідне слово материнське, рідна мова. Збагачення словникового запасу вихованців поняттями зі шкільного життя та побуту, вироблення правильної вимови.	2	8	10
4.	Твоя родина. Історія мого роду. Ознайомлення з поняттями «дерево роду». Оформлення дерева роду в сімейному альбомі.	2	4	6
5.	Моя Батьківщина. Вивчення краєвидів мого рідного міста. Екскурсії.	2	4	6

6.	Вивчення українських народних прислів'їв, приказок.	2	2	4
7.	Осінні свята в Україні. Ознайомлення з осінніми народними святами в Україні. Проведення свята «Прощавай золота осінь»	2	4	6
8.	Зимові свята в Україні. Ознайомлення з зимовими святами. Свято Катерини. Свято Андрія. Свято Миколая. Свят вечір. Різдво Христове. Щедрівки. Колядки. Зимові розваги.	8	10	18
9.	Мелодії рідного краю. Ознайомлення з традиціями народними інструмент, історією виникнення, матеріалами для виготовлення. Розучування пісень про рідний край.	2	8	10
10.	Ознайомлення з творчістю дитячих письменників, поетів. Ознайомлення з творчістю художників, які оформлюють дитячі книжки.	2	8	10
11.	Бабусина казочка. Ознайомлення вихованців з українськими народними казками: побутовими казками про тварин, рослини. Вивчення народного фольклору й розвиток усного мовлення вихованців. Інсценування казок.	2	14	16
12.	Любимо ми гратися. Розучування українських народних, дитячих ігор. Історія дитячих ігор в Україні.	4	6	10
13.	Дитячі лічилки. Історія складання їх у народі. Вивчення лічилок вихованцями.	2	2	4
14.	Зустріч весни в Україні. Розучування дитячих веснянок.	2	8	10
15.	Хліб – народне багатство. Настанова берегти хліб та шанувати людей	2	2	4

	хліборобської професії.			
16.	Індивідуальна робота.	-	10	10
17.	Загально-естетичний розвиток. Проведення екскурсій, концертів.	-	14	14
Разом:		38	106	144

Зміст програми

1. Вступне заняття (2 год.)

Теоретична частина (2 год.)

Ми маленькі українці. Засвоєння термінів «Україна», «українець», «українка».

2. Державна символіка України (4 год.)

Теоретична частина (2)

Герб України. Прапор. Гімн України

Практична частина (2)

Засвоєння термінів «державний гімн», «національний прапор», «герб». Вивчення віршів та пісень про державну символіку.

3. Рідне слово материнське, рідна мова (10 год.)

Теоретична частина (2)

Говоримо українською.

Практична частина (4)

Збагачення словникового запису вихованців поняттями зі шкільного життя, побуту, вироблення правильної вимови. «Перевіримо себе» - практичне заняття з метою перевірки мовної культури учнів. Вивчення колискових пісень, забавлянок.

4. Твоя родина (6 год.)

Теоретична частина (2)

Мій дім, моя сім'я.

Практична частина (4)

Історія мого роду. Ознайомлення з поняттями «дерево роду», оформлення дерева роду в сімейному альбомі.

5. Моя Батьківщина (6 год.)

Теоретична частина (2)

Історичні відомості про рідний край.

Практична частина (4)

Вивчення краєвидів свого міста. Екскурсії до пам'ятних місць міста.

6. Українські народні приказки, прислів'я. (4 год.)

Теоретична частина (2)

Знайомство з українськими народними приказками, прислів'ями.

Практична частина (2)

Слово до слова, зложиться мова. Вивчення народних приказок: і прислів'їв нашої місцевості. Збирання їх.

7. Осінні свята в Україні (6 год.)

Теоретична частина (2)

Ознайомлення з осінніми святами в Україні.

Практична частина (4)

Підготовка та проведення свята «Прощавай золота осінь». Вивчення обрядових обжинкових пісень.

8. Зимові свята в Україні (18 год.)

Теоретична частина (8)

Ознайомлення з зимовими святами в Україні. Свято Катерини. Свято Андрія. Свято Миколая. Свят вечір. Різдво Христове. Щедрівки. Колядки. Зимові розваги.

Практична частина (10)

Підготовка та проведення свята «Калейдоскоп зимових свят». «Маленькі таланти». Підготовка вихованців до свята Нового року, Різдва, Щедрого вечора: Ми прийшли до вас з вертепом.

9. Мелодії рідного краю (10 год.)

Теоретична частина (2)

Ознайомлення з мелодіями нашого краю, традиційними народними інструментами.

Практична частина (8)

Екскурсія до музичної школи. Розучування пісень про рідний край. Народні пісні про тварин, птахів, рослин. Зустріч з виконавцями народної музики.

10. Творчість дитячих письменників, поетів (10 год.)

Теоретична частина (2)

Ознайомлення з творчістю дитячих письменників, поетів нашого краю.

Практична частина (8)

Читання та вивчення віршів наших земляків: Ірини Сухаревої, Мар'яни Бояриної, Богдана Гури.

11. Бабусина казочка (16 год.)

Теоретична частина (2)

Ознайомлення вихованців з українськими народними казками: побутовими, про тварин, рослини.

Практична частина (14)

Читання та інсценування казок. Практичні заняття. Вивчення народного фольклору й розвиток усного мовлення вихованців.

12. Любимо ми гратися (10 год.)

Теоретична частина (4)

Розучування українських народних дитячих ігор. Історія дитячих ігор в Україні.

Практична частина (6)

Гра «Котилася торба з високого горба».

13. Дитячі лічилки (4 год.)

Теоретична частина (2)

Історія складання їх у народі.

Практична частина (2)

Вивчення лічилок вихованцями.

14. Зустріч весни в Україні (10 год.)

Теоретична частина (2)

Вивчення весняного фольклору.

Практична частина (8)

Розучування дитячих веснянок. Летіли лелеки через Україну. Лелеки - посланці весни і тепла. Вивчення обряду «Зустріч весни».

15. Хліб – народне багатство (4 год.)

Теоретична частина (2)

Хліб наша святиня. Повага до хліба в Україні.

Практична частина (2)

Вивчення пісень та інших фольклорних творів про хліб.

16. Загально - естетичний розвиток (14 год.)

Теоретична частина (0)

Практична частина (14)

Проведення екскурсій, концертів, конкурсів.

17. Індивідуальна робота (10 год.)

Теоретична частина (0)

Практична частина (2)

Підготовка до концертів, свят, конкурсів.

Прогнозований результат.

Вихованці повинні знати:

- Назву своєї національності, держав;
- Розуміти родинні зв'язки, й знати родичів;
- Знати пори року й народні традиції їхньої зустрічі;
- Знати не менше п'ятьох дитячих письменників та поетів Буковини;
- Знати не менше п'яти народних казок та ігор;
- Знати не менше трьох колядок, щедрівок, веснянок;
- Знати не менше трьох народних пісень, казок про птахів, тварин, рослин;
- Знати назву та історію виникнення народних інструментів;

- Знати не менше трьох дитячих лічилок;

Вихованці повинні вміти:

- Виконувати Гімн України, вірші, пісні про Україну;
- Розповідати про пошану до хліба в Україні;
- Дотримуватися правильної вимови слів рідною мовою;
- Уміти плести віночок;
- Розповідати про життєвий шлях старших членів сім'ї;
- Розповідати про свою Батьківщину;
- Дотримуватися мовної культури
- Уміти оформити дерево роду;
- Відтворювати обряди новорічно-різдвяних свят: щедрування, колядування, посівання;
- Співати обжинкові й колискові пісні;
- Розповідати про професії своїх батьків.

Основний рівень, другий рік навчання

Навчально-тематичний план

№ п/п	Найменування теми	теорія	практика	всього
1.	Вступ Виникнення назви «Україна». Легенди, казки, вірші про рідний край.	2	-	2
2.	Овіяні легендою. Ознайомлення з легендами, переказами про походження назв селища, вулиць, річок рідного краю.	4	8	12
3.	А що в нашій хаті білій? Ознайомлення з предметами стародавнього українського побуту. Збирання експонатів до майбутнього музею. Практичні заняття.	2	6	8
4.	Сорочку мати вишивала мені. Ознайомлення зі стародавніми різновидами українського одягу. Збирання експонатів для виставки. Практичні заняття.	2	4	6

5.	Моя земля – земля моїх батьків. Екскурсія на робочі місця батьків, спостереження за їх працею. Екскурсії.	2	4	6
6.	Зовнішній вигляд українських поселень. Основні зони й типи поселень. Єдність та розмаїття народного житла.	2	4	6
7.	Інтер'єр української хати та його елементи. Конструктивні особливості хати, її декоративно художнє оздоблення.	2	2	4
8.	Вишивання, його види. Нитки для вишивання, кольори. Збирання рушникових орнаментів, замальовування їх в альбомі.	4	6	10
9.	З історії українського національного одягу. Ознайомлення з народним одягом різних епох й тепер.	2	4	6
10.	Сорочка – вишиванка. Види сорочок, крій, техніка та символіка вишивки. Буденні, святкові, весільні. Практичні заняття. Екскурсії.	4	6	10
11.	Знайомство з творчістю наших земляків. Вивчення їх віршів.	4	4	8
12.	Зимові свята в Україні. Вивчення зимових свят в Україні. Практичні заняття.	6	14	20
13.	Весняні свята в Україні. Вивчення дитячих веснянок.	4	6	10
14.	Загально-естетичний розвиток. Концертна діяльність. Конкурси.	-	20	20
15.	Індивідуальна робота	-	16	16
Разом:		40	104	144

Зміст програми
1. Вступне заняття (2 год.)

Теоретична частина (2 год.)

Виникнення назви «Україна». Легенди, казки, вірші про рідний край.

2. Овіяні легендою (12 год.)

Теоретична частина (4)

Ознайомлення вихованців з легендами, переказами про походження назви міста, вулиць, річок рідного краю.

Практична частина (8)

Народні легенди про козаків і їх силу. Легенди та пісні про лелек. Вірші, пісні, легенди про вербу, калину. Екскурсії.

3. Українська хата (8 год.)

Теоретична частина (2)

Ознайомлення з предметами стародавнього українського побуту.

Практична частина (6)

Інтер'єр української хати та його елементи. Конструктивні особливості хати, її декоративно-художнє оздоблення. Житло нашої етнічної групи. З історії розвитку печі в житті людей. Оздоблення печі.

4. Українська сорочка (6 год.)

Теоретична частина (2)

Ознайомлення зі стародавніми різновидами українського одягу.

Практична частина(4)

Збирання експонатів для музею. Екскурсія до краєзнавчого музею.

5. Моя земля – земля моїх батьків. (6 год.)

Теоретична частина (2)

Моє місце на землі. Мої захоплення й вибір професії.

Практична частина (4)

Розучування пісень, віршів, легенд про рідний край. Екскурсія на робочі місця батьків вихованців. Спостереження за їх працею.

6.Українські поселення (6 год.)

Теоретична частина (2)

Зовнішній вигляд українських поселень. Основні зони й типи поселень. Основні зони й типи поселень. Єдність та розмаїття народного житла.

Практична частина (4)

Екскурсія до Хотинської фортеці.

7.Інтер'єр української хати та його елементи (4 год.)

Теоретична частина (2)

Відомості про інтер'єр української хати та його елементи.

Практична частина (2)

Дати поняття про конструктивні особливості української хати, її декоративно-художнє оздоблення.

8.Вишивка(10 год.)

Теоретична частина (4)

Вишивання, його види. Нитки для вишивання, кольори.

Практична частина (6)

Вишиванка. Прикрашання вишивкою одягу й побутових речей. Зразки українських вишивок у різних регіонах України. Пісні й легенди про вишивання й вишивку.

9.3 історії українського національного одягу. (6 год.)

Теоретична частина (2)

Ознайомлення з народним одягом різних епох й тепер.

Практична частина (4)

Екскурсії до краєзнавчого музею.

10. Сорочка - вишиванка (10 год.)

Теоретична частина (4)

Види сорочок, крій, техніка та символіка вишивки.

Практична частина (6)

Ознайомлення з буденними, святковими, весільними сорочками. Проведення свята «Моя сорочка вишиванка». Пошана до праці вишивальниць. Пісня А. Кобилянської «Мамина сорочка».

11. Знайомство з творчістю наших земляків (8 год.)

Теоретична частина (4)

Вивчення віршів місцевих поетів.

Практична частина (4)

Роль наших земляків у відродженні українського слова. Вірші поетів: «Мальви», «Дощик», «Україна», та інші.

12. Зимові свята в Україні (20 год.)

Теоретична частина (6)

Вивчення зимових свят в Україні

Практична частина (14)

Зимові розваги. Розучування народних зимових ігор. Обряд засівання на Новий рік. Підготовка до участі у новорічних святах. Різдво Христове. Народна традиція святкування його в Україні. Вивчення дитячих щедрівок, пісень, віршів. Щедрий вечір. Народна традиція святкування Щедрого вечора. Розучування щедрівок, віршів, пісень.

13. Весняні свята в Україні (10 год.)

Теоретична частина (4)

Зустріч весни в Україні. Вивчення дитячих веснянок.

Практична частина (6)

Ми віночок сплетемо. Історія народної традиції плести вінок. Навчання плетінню вінка. Екскурсія у весняну природу. Зустріч весни. Веснянки. Великдень.

14. Загально – естетичний розвиток (20 год.)

Теоретична частина (0)

Практична частина (20)

Концертна діяльність. Конкурси. Екскурсії.

15. Індивідуальна робота (16 год.)

Теоретична частина (0)

Практична частина (16)

Підготовка вихованців до конкурсів, концертів, фестивалів.

Прогнозований результат

Вихованці повинні знати:

- Походження назви нашої держави;
- Місцеві обряди щедрування, колядування, обжинок;
- Знати традиції святкування в Україні свят «Явдохи», «Сорока святих», «Благовіщення», «Великодня», «Зелених свят»;
- Знати про творчість місцевих дитячих письменників та поетів;
- Знати назву своєї області, її історичний та економічний розвиток;
- Знати історію виникнення, життя та побут козацтва;
- Розповідати про професії своїх батьків;
- Знати не менше десяти народних пісень своєї місцевості;

Вихованці повинні вміти:

- Оформити літопис своєї сім'ї;
- Уміти інсценувати «Вертеп»;
- Розрізняти національний одяг українців свого регіону;
- Уміти пояснювати традицію святкування в народі свят осінніх та зимових;
- Уміти інсценувати новорічні розваги.

Основний рівень, третій рік навчання

Навчально-тематичний план

№ п/п	Найменування теми	теорія	практика	всього
1.	Вступ Державні та народні символи України.	2	-	2
2.	«Козацькому роду нема переводу». Літопис родовідного дерева.	4	8	12
3.	Дитячий фольклор. Робота над скоромовками, лічилками, прислів'ями, казками. Практичні заняття.	20	20	40
4.	Заняття з сценічної майстерності. (Сценічна мова. Артикуляція. Робота	4	12	16

	над дикцією.)Практичні заняття.			
5.	Інсценізація українських народних казок та пісень	2	6	8
6.	Свята осінньо-зимового циклу в Україні. Практичні заняття.	6	16	22
7.	Інтер'єр української хати та його елементи. Конструктивні особливості хати, її декоративно художнє оздоблення.	2	2	4
8.	Вишивання, його види. Нитки для вишивання, кольори. Збирання рушникових орнаментів, замальовування їх в альбомі.	4	6	10
9.	З історії українського національного одягу. Ознайомлення з народним одягом різних епох й тепер.	2	4	6
10.	Сорочка – вишиванка. Види сорочок, крій, техніка та символіка вишивки. Буденні, святкові, весільні. Практичні заняття. Екскурсії.	4	6	10
11.	Знайомство з творчістю наших земляків. Вивчення їх віршів.	4	4	8
12.	Зимові свята в Україні. Вивчення зимових свят в Україні. Практичні заняття.	6	14	20
13.	Весняні свята в Україні. Вивчення дитячих веснянок.	4	6	10
14.	Загально-естетичний розвиток. Концертна діяльність. Конкурси.	-	20	20
15.	Індивідуальна робота	-	16	16
Разом:		40	104	144

Зміст програми

2. Вступне заняття (2 год.)

Теоретична частина (2 год.)

Виникнення назви «Україна». Легенди, казки, вірші про рідний край.

2. Овіяні легендою (12 год.)

Теоретична частина (4)

Ознайомлення вихованців з легендами, переказами про походження назви міста, вулиць, річок рідного краю.

Практична частина (8)

Народні легенди про козаків і їх силу. Легенди та пісні про лелек. Вірші, пісні, легенди про вербу, калину. Екскурсії.

3. Українська хата (8 год.)

Теоретична частина (2)

Ознайомлення з предметами стародавнього українського побуту.

Практична частина (6)

Інтер'єр української хати та його елементи. Конструктивні особливості хати, її декоративно-художнє оздоблення. Житло нашої етнічної групи. З історії розвитку печі в житті людей. Оздоблення печі.

4. Українська сорочка (6 год.)

Теоретична частина (2)

Ознайомлення зі стародавніми різновидами українського одягу.

Практична частина (4)

Збирання експонатів для музею. Екскурсія до краєзнавчого музею.

5. Моя земля – земля моїх батьків. (6 год.)

Теоретична частина (2)

Моє місце на землі. Мої захоплення й вибір професії.

Практична частина (4)

Розучування пісень, віршів, легенд про рідний край. Екскурсія на робочі місця батьків вихованців. Спостереження за їх працею.

6. Українські поселення (6 год.)

Теоретична частина (2)

Зовнішній вигляд українських поселень. Основні зони й типи поселень. Основні зони й типи поселень. Єдність та розмаїття народного житла.

Практична частина (4)

Екскурсія до Хотинської фортеці.

7. Інтер'єр української хати та його елементи (4 год.)

Теоретична частина (2)

Відомості про інтер'єр української хати та його елементи.

Практична частина (2)

Дати поняття про конструктивні особливості української хати, її декоративно-художнє оздоблення.

8. Вишивка (10 год.)

Теоретична частина (4)

Вишивання, його види. Нитки для вишивання, кольори.

Практична частина (6)

Вишиванка. Прикрашання вишивкою одягу й побутових речей. Зразки українських вишивок у різних регіонах України. Пісні й легенди про вишивання й вишивку.

9.3 історії українського національного одягу. (6 год.)

Теоретична частина (2)

Ознайомлення з народним одягом різних епох й тепер.

Практична частина (4)

Екскурсії до краєзнавчого музею.

10. Сорочка - вишиванка (10 год.)

Теоретична частина (4)

Види сорочок, крій, техніка та символіка вишивки.

Практична частина (6)

Ознайомлення з буденними, святковими, весільними сорочками. Проведення свята «Моя сорочка вишиванка». Пошана до праці вишивальниць. Пісня А.Кобилянської «Мамина сорочка».

11. Знайомство з творчістю наших земляків (8 год.)

Теоретична частина (4)

Вивчення віршів місцевих поетів.

Практична частина (4)

Роль наших земляків у відродженні українського слова. Вірші поетів: «Мальви», «Дощик», «Україна», та інші.

12. Зимові свята в Україні (20 год.)

Теоретична частина (6)

Вивчення зимових свят в Україні

Практична частина (14)

Зимові розваги. Розучування народних зимових ігор. Обряд засівання на Новий рік. Підготовка до участі у новорічних святах. Різдво Христове. Народна традиція святкування його в Україні. Вивчення дитячих щедрівок, пісень, віршів. Щедрий вечір. Народна традиція святкування Щедрого вечора. Розучування щедрівок, віршів, пісень.

13. Весняні свята в Україні (10 год.)

Теоретична частина (4)

Зустріч весни в Україні. Вивчення дитячих веснянок.

Практична частина (6)

Ми віночок сплетемо. Історія народної традиції плести вінок. Навчання плетінню вінка. Екскурсія у весняну природу. Зустріч весни. Веснянки. Великдень.

14. Загально – естетичний розвиток (20 год.)

Теоретична частина (0)

Практична частина (20)

Концертна діяльність. Конкурси. Екскурсії.

15. Індивідуальна робота (16 год.)

Теоретична частина (0)

Практична частина (16)

Підготовка вихованців до конкурсів, концертів, фестивалів.

Прогнозований результат

Вихованці повинні знати:

- Походження назви нашої держави;
- Місцеві обряди щедрування, колядування, обжинок;
- Знати традиції святкування в Україні свят «Явдохи», «Сорока святих», «Благовіщення», «Великодня», «Зелених свят»;
- Знати про творчість місцевих дитячих письменників та поетів;
- Знати назву своєї області, її історичний та економічний розвиток;
- Знати історію виникнення, життя та побут козацтва;
- Розповідати про професії своїх батьків;
- Знати не менше десяти народних пісень своєї місцевості;

Вихованці повинні вміти:

- Оформити літопис своєї сім'ї;
- Уміти інсценувати «Вертеп»;
- Розрізняти національний одяг українців свого регіону;
- Вміти пояснити традиції святкування народних свят;

Література:

1. Бічуя Н., Грицак Я., Павлитин А. та інші «Українські народні звичаї в сучасному побуті».
2. Ємець В. Кобза та кобзарі. –К.: Музична Україна, 1993.
3. Дмитренко Г.К., Дмитренко М.К. Уроки народознавства. Київ. 1995.
4. Кіровоградщина Історія рідного краю: навч. Посібник (для загальноосвітніх навчальних закладів. Кіровоградській області); за ред.: І.А. Козир. – Кіровоград: Імекс – ЛТД.2012.-304 с.: іл. та інші.
5. Наулко В.І. та інші. Культура і побут населення України. – К.: Либідь, 1992.
6. Пономарьов В.А. Українська минувшина: Ілюстрований етнографічний довідник. –К.: Либідь, 1993.
7. Стельмахович М. Українська родина. – К.: Корисні поради, 1995-26 с.
8. Супруненко В. Народини. Витоки нації: символи, Є вірування, звичаї та побут українців. –Запоріжжя: МП «Берегиня», 1993.

Основний рівень, четвертий рік навчання

Навчально-тематичний план

№ п/п	Найменування теми	теорія	практика	всього
1.	Вступ. Державна та народна символіка України. Історія утворення області та її регіонів.	2	-	2
2.	«Моя сім'я». Родовідне дерево. Оформлення літопису своєї сім'ї.	2	2	4
3.	Дитячий фольклор. «Слово до слова, зложиться мова». Вивчення народних прислів'їв, приказок, скоромовок, лічилок, казок. Практичні заняття.	10	10	20
4.	Заняття з сценічної майстерності. (Сценічна мова. Артикуляція. Робота над дикцією.) Практичні заняття.	4	12	16
5.	Інсценізація українських народних казок та пісень	2	4	6
6.	Краю мій, краю. Розучування пісень, віршів, легенд про рідний край.	2	4	6
7.	Осінні свята в Україні. Вивчення зимових свят в Україні. Практичні заняття.	4	6	10
8.	Запорізька Січ. Ознайомлення з історією виникнення козацтва, його життям і боротьбою.	2	2	4
9.	«Від минулого до сучасного». Ознайомлення з народним одягом різних епох й тепер.	2	2	4
10.	Сорочка – вишиванка. Види сорочок, крій, техніка та символіка вишивки. Буденні, святкові, весільні. Практичні заняття. Екскурсії.	2	2	4
11.	«Відомі земляки». Знайомство з творчістю видатних людей	2	4	6

	Буковини. Вивчення їх творів.			
12.	Зимові свята в Україні. Звичаї та традиції. Практичні заняття.	6	14	20
13.	Свята весняно-літнього циклу в Україні. Звичаї та традиції. Практичні заняття.	6	14	20
14.	Концертна діяльність. Виступи.	-	14	14
15.	Індивідуальна робота. Підготовка до свят, конкурсів.	-	8	8
Разом:		46	98	144

Зміст програми

1. Вступне заняття (2 год.)

Державні та народні символи України. Історія утворення Чернівецької області та її регіонів.

2.«Моя сім'я» (4 год.)

Теоретична частина (2)

Родовідне дерево. Узагальнення поняття «дерево роду»

Практична частина (2)

Оформлення літопису своєї сім'ї.

3. Дитячий фольклор (20 год.)

Теоретична частина (10)

Робота над народними прислів'ями, приказками, скоромовками, лічилками, казками.

Практична частина (10)

Практичні заняття.

4.Заняття з сценічної майстерності (16 год.)

Теоретична частина (4)

Сценічна мова. Артикуляція. Робота над дикцією.

Практична частина (12)

Практичні заняття.

5.Інсценізація українських народних казок та пісень (6 год.)

Теоретична частина (2)

Узагальнення понять « народна казка», «народна пісня»

Практична частина (4)

Розробка сюжетної лінії. Робота над ролями.

6.Краю мій, краю(6год.)

Теоретична частина (2)

Ознайомлення вихованців з легендами, переказами про походження назви міста, вулиць, річок рідного краю.

Практична частина (4)

Розучування пісень, віршів, легенд про рідний край.

7. Осінні свята в Україні (10 год.)

Теоретична частина (4)

Узагальнення осінніх свят в Україні.

Практична частина (6)

Підготовка та проведення осінніх свят.

8. Запорізька Січ (4 год.)

Теоретична частина (2)

Ознайомлення з історією виникнення козацтва, його життям і боротьбою.

Практична частина (2)

Екскурсії .

9. «Від минулого до сучасного» (4 год.)

Теоретична частина (2)

Ознайомлення з народним одягом різних епох й тепер.

Практична частина (2)

Екскурсії .

10. Сорочка - вишиванка (4 год.)

Теоретична частина (2)

Види сорочок, крій, техніка та символіка вишивки.

Практична частина (2)

Ознайомлення з буденними, святковими, весільними сорочками. Подіум: «Моя сорочка вишиванка».

11. «Відомі земляки» (6 год.)

Теоретична частина (2)

Знайомство з творчістю видатних людей Буковини.

Практична частина (4)

Роль наших земляків у відродженні українського слова. Вивчення їх творів.

12. Зимові свята в Україні (20 год.)

Теоретична частина (6)

Узагальнення зимових свят в Україні

Практична частина (14)

Підготовка до участі у новорічно-різдвяних святах. Розучування щедрівок, віршів, пісень.

13. Свята весняно-літнього циклу в Україні. (10 год.)

Теоретична частина (4)

Узагальнення свят весняно-літнього циклу. Вивчення дитячих веснянок.

Практична частина (6)

Підготовка та проведення свят.

14. Концертна діяльність. Виступи (14 год.)

Теоретична частина (0)

Практична частина (14)

Концертна діяльність. Виступи.

15.Індивідуальна робота. Підготовка до свят, конкурсів. (8 год.)

Теоретична частина (0)

Практична частина (8)

Підготовка вихованців до конкурсів, концертів, фестивалів.

Прогнозований результат

Вихованці повинні знати:

- Походження назви нашої держави;
- Місцеві обряди щедрування, колядування, обжинок;
- Знати традиції святкування в Україні свят: «Покрова пресвятої Богородиці», «Миколая», «Різдва», «Стрітєння», «Явдохи», «Сорока святих», «Благовіщення», «Великодня», «Зелених свят»;
- Знати про творчість місцевих дитячих письменників та поетів;
- Знати назву своєї області, її історичний та економічний розвиток;
- Знати історію виникнення, життя та побут козацтва;
- Розповідати про професії своїх батьків;
- Знати не менше десяти народних пісень своєї місцевості;

Вихованці повинні вміти:

- Оформити літопис своєї сім'ї;
- Уміти інсценувати «Вертеп»;
- Розрізняти національний одяг українців свого регіону;
- Уміти пояснювати традиції святкування народних свят;

Література:

- 1.Бічуя Н., Грицак Я., Павлитин А. та інші «Українські народні звичаї в сучасному побуті».
- 2.Ємець В. Кобза та кобзарі. –К.: Музична Україна, 1993.
- 3.Дмитренко Г.К., Дмитренко М.К. Уроки народознавства. Київ. 1995.
- 4.Кіровоградщина Історія рідного краю: навч. Посібник (для загальноосвітніх навчальних закладів. Кіровоградській області); за ред.: І.А. Козир. – Кіровоград: Імекс – ЛТД.2012.-304 с.: іл. та інші.
- 5.Наулко В.І. та інші. Культура і побут населення України. – К.: Либідь, 1992.
- 6.Пономарьов В.А. Українська минувшина: Ілюстрований етнографічний довідник. –К.: Либідь, 1993.
- 7.Стельмахович М. Українська родина. – К.: Корисні поради, 1995-26 с.
- 8.Супруненко В. Народини. Витоки нації: символи,С вірування, звичаї та побут українців. –Запоріжжя: МП «Берегиня», 1993.